

I 883 A6125.

1881.

833'

Pärnu Eesti-rahwa

K a l e n d e r

ehk

Läht-raamat

1881

aasta pääle, pärast

Jeesuse Kristuse
sündimist.

Sel aastal on 365 pääwa.

Pärnus,

trükitud ja müüa W. Borm'i juures.

Märkide seletamine.

noor kuu.

esimene weerand.

täis kuu.

viimne weerand.

P. Püha. — p. pääw ja pärast. — h. hommiku.
l. lõuna. — ö. öhtu ja ööse. — e. enne.

Aasta aead.

Kewade hakkab 8. Märtsil pärast lõunat kellu 2.
Sui hakkab 9. Juunil hommiku kellu 9.
Sügise hakkab 11. Septembril kesk-öse.
Talwe hakkab 9. Detsembril öhtu kellu 6.

Jõulu ja Wastla pääwa wahet on 8 näd. 4 pääwa.

Pääwa- ja kuu-warjutamised.

Sel aastal on meil kaks päikese ja kaks kuu-warjutamist, ning üks Merkuri mööda minik päikese eest. Neist warjutamistest on viimane kuu-warjutamine üksi meie juures nähtaw. Tema hakkatus on 23. Novembril öhtu kellu 5, 4 minuti ja lõppetus öhtu kellu 8, 26 minuti.

Sensuri poolest lubatud.

Riigas, 22. Juulil 1880.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

39210

Mõne sünduse mälestus ja arw.

	Aastad.
Maailma loomisest	5830
Jeesanda Jeesuse Kristuse sündimisest	1881
Tartu-linna alustamisest	851
Mill' ristiust Wiivimaale tuli	690
Tallinna-linna alustamisest	662
Pärnu-linna alustamisest	626
Püssirohu leidmisest	539
Raamatu trükitunsti leidmisest	441
Lutteruse õige usu üleswõtmisest	362
Wanast kattuast	224
Toombä põlemisest	197
Suurest näljast Wiivi- ja Gestimaal	186
Peeterburgi-linna alustamisest	178
Teisest kattuast	171
Mill' meie maa Weneriigi walitsuse alla sai	171
Tartu suure tooli eht atadeemi asutamisest	79
Mill' uusi rõugid panema hakati	78
Rui Brantfus Mustu tuli ja teda Weneriigist hoopis välja aeti	69
Gestimaal talurahwa priits lastmisest	64
Meie Reisri herra Aleksandre II. sündimisest	63
Wiivimaa talurahwa priits lastmisest	62
Uue kiriku-saaduse järel Jumalateenistus	50
Krimmi sõda hakatusest	27
Meie armuline Keiser Aleksander II. walitsemas	27
Mill' viimane suur hinge-kirjutus oli	23
Wenemaa rahwa priits lastmisest	20
Mill' üleüldine wäeteenistus hakkas	8

Kristuse ümberlõikamisest. Luuk. 2, 21.

1 Neljap.	Nääri-pääw.	Uita Sumal!
2 Reede	Nabel	Pilweš
3 Laup.	Set	☉ 1, 10' ö

Targad hommikomaalt. Matt. 2, 1.

4 Pühap.	P. p. Nääri p.	ilm.
5 Esmasp.	Siimeon	
6 Teisip.	3 Kun. Püh.	Paras
7 Kesk-näd.	Julianus	
8 Neljap.	Erart	külm.
9 Reede	Kaspar	
10 Laup.	Paawli pääw	Külm

Jeesus 12 aastat wana. Luuk. 2, 41.

11 Pühap.	1. P. p. 3 K. P.	☉ 10, 24' h.
12 Esmasp.	Reinhold	
13 Teisip.	Natso	annab
14 Kesk-näd.	Pällo	tagasi.
15 Neljap.	Weelikš	
16 Reede	Madli	Pilweš.

17 Laup. | Tõnise pääw |

Pulmad Kaana linnas. Joann. 2, 1.

18 Pühap.	2. P. p. 3 K. P.	☉ 2, 25' h.
19 Esmasp.	Saara	Pehme.
20 Teisip.	Waab. Sebast.	
21 Kesk-näd.	Needo <i>Juhan</i>	Annab
22 Neljap.	Wintsend	lund.
23 Reede	Laala	
24 Laup.	Timoteus	Pehme

Päälitust Kapernaumas. Matt. 8, 1.

25 Pühap.	3. P. p. 3 K. P.	☉ 2, 31' h.
26 Esmasp.	Hans	ilm.
27 Teisip.	Netta	Külm
28 Kesk-näd.	Kaarel	lähäb
29 Neljap.	Saamuel	fangemaks.
30 Reede	Luudolw	
31 Laup.	Ann	lund.

Ijel tõuseb päite t. 8, 50 min.; lähäb looja t. 3, 29 min.

11mal	"	"	8, 33	"	"	"	3, 52	"
21jel	"	"	8, 12	"	"	"	4, 17	"

Jeesus laemas. Matt. 8, 23.

1 Pühap.	4. P. p. 3 R. P.	Annab
2 Esmasp.	Küünla pääw	8, 1' h.
3 Teisip.	Hanna	rohkeste
4 Kesknäd.	Mai	lund.
5 Neljap.	Agaata	Kaunis
6 Reede	Toora	külm.
7 Laup.	Rikart	

Töötegiiaist wiina mäel. Matt. 20, 1.

8 Pühap.	7. P. e. Kr. ii. P.	Pehme
9 Esmasp.	Polli	9, 7' ö.
10 Teisip.	Cedo	ilm.
11 Kesknäd.	Koosa	Annab
12 Neljap.	Karoliina	rohkeste
13 Reede	Peenina	lund kaunis
14 Laup.	Walentiin	külm

Seeme langeb mitmesuguse maa pääle. Luut. 8, 3. - 43

15 Pühap.	8. P. e. Kr. ii. P.	ilmaga.
16 Esmasp.	Tuula	1, 9' p. l.

17 Teisip.	Konstantiin	Selge
18 Kesknäd.	Anton	taemas.
19 Neljap.	Susanna	
Keiserliku Majestäti auujärje saamise pääw.		
20 Reede	Alon	Pehme ilm.
21 Laup.	Noora	Heitlik.

Kristuse kannatamisest. Luut. 18, 31.

22 Pühap.	7. P. e. Kr. ii. P.	Peetre p.
23 Esmasp.	Miina	9, 39' ö.
24 Teisip.	Wastla pääw.	Madise p.
25 Kesknäd.	Tuhka pääw	Kunni
26 Neljap.	Nestor	

Keiserliku kõrguse Suurwürsti auujärje pärija
Aleksander Aleksandrowitshi sündimise pääw.

27 Reede	Leander	lõppuni
28 Laup.	Justus	külm.

Išel tõuseb päite t. 7, 45 min.; lähäb looja t. 4, 44 min.

11mal	"	"	7, 17	"	"	"	5, 11	"
21sel	"	"	6, 52	"	"	"	5, 33	"

Kristust kiusatakse. Matt. 4, 1.

1 Pühap.	1. P. paastus.	Õseti
2 Esmasp.	Loviisa	külm
3 Teisip.	Kade	
4 Keisnäd.	Valwe pääw	12, 13' ö.
5 Kolmap.	Bridrif	ja päewa
6 Reede	Kotwrid	foe.
7 Laup.	Perpetua	Kenad

Kaananea-maa naesest. Matt. 15, 21.

8 Pühap.	2. P. paastus.	Pööri pääw.
9 Esmasp.	Prudentius	ja
10 Teisip.	Mik	
11 Keisnäd.	Kaupu	5, 6' h.
12 Kolmap.	Kregor	felged
13 Reede	Ernst	
14 Laup.	Matilde	pääwad.

Kristus aiab turja waimu välja. Luut. 11, 14.

15 Pühap.	3. P. paastus.	Lund.
16 Esmasp.	Kaabriel	Wihma

17 Teisip.	Truuta	ja
18 Keisnäd.	Anu	12, 9' ö.
19 Kolmap.	Joosep	lund.
20 Reede	Miila	
21 Laup.	Pent	Saeab

Kristus jõddab 5000 meest. Joann. 6, 1.

22 Pühap.	4. P. paastus.	räätsakast.
23 Esmasp.	Tiits	Dormised ja
24 Teisip.	Koort	
25 Keisnäd.	Paasto M. p.	5, 31' ö.
26 Kolmap.	Maanuel	heitlikud
27 Reede	Kustaw	
28 Laup.	Kiido	ilmad.

Jeesust wiisatakse tiwibega. Joann. 8, 46. *puha*

29 Pühap.	5. P. paastus.	Peab
30 Esmasp.	Uad	
31 Teisip.	Teetel	öö külma.

Ikel tõuseb päite t. 6, 25 min.; lähäb looja t. 5, 55 min.

11mal	"	"	5, 54	"	"	"	6, 20
21kel	"	"	5, 26	"	"	"	6, 43

1 Kesknäd.	Karjalastm. p.	Tuulene.
2 Neljap.	Ingel	1, 26' p.l.
3 Keede	Berdinand	
4 Laup.	Ambrosius	Lund ja

Kristuse sisseõitmisest. Matt. 21, 1.

5 Pühap.	6. P. paastus.	wihma.
6 Esmasp.	Kõlestin	Kesk-päewa
7 Teisip.	Aaron	õige soe.
8 Kesknäd.	Maalken	
9 Neljap.	Suur Neljap.	11, 14' l.
10 Keede	Suur Keede.	Annab
11 Laup.	Hermann	rohkeste

Kristuse ülestõusmisest. Mark. 16, 1.

12 Pühap.	1. ülest. P.	wihma.
13 Esmasp.	2. ülest. P.	Peab
14 Teisip.	Künni päaw	öö-külma.
15 Kesknäd.	Leemet	
16 Neljap.	Kaarin	12, 1' l.

17 Keede	Ruudolw	Rasked ja
Suure Majestäti Keisre Aleksander II.	sünd. pääw.	
18 Laup.	Maia	fagedad

Kinnipandub ukst. Joann. 20, 19.

19 Pühap.	1. P. p. ül. P.	müristamise
20 Esmasp.	Pärt	wihma
21 Teisip.	Siim	
22 Kesknäd.	Kaajuš	ood.
23 Neljap.	Jüri pääw	
24 Keede	Albert	12, 21' l.
25 Laup.	Markuse p.	Wäga

Geast tarjastest. Joann. 10, 11.

26 Pühap.	2. P. p. ül. P.	soojad ja
27 Esmasp.	Ädu	
28 Teisip.	Waabu	felged
29 Kesknäd.	Raimund	
30 Neljap.	Ernst	ilmad.

Isel tõuseb päike t. 4, 54 min.; lähäb looja t. 7, 9 min.

11mal	"	"	4, 25	"	"	"	7, 33	"
21sel	"	"	3, 58	"	"	"	7, 56	"

1 Keede	Wolbri pääw	9. t. n.	Wihma.
2 Laup.	Siigismund	9. t. n.	☉ 12, 1' ö.

Ürkefse aia pärast. Joann. 16, 16.

3 Pühap.	3. P. p. ül. P.		Ilmad
4 Esmasp.	Tiiu	8. täli nädal.	lähwad
5 Teisip.	Kottart		wilumaks.
6 Kesknäd.	Neero		Peab
7 Neljap.	Setta	8. täli nädal.	☉ 4, 43' p.l.
8 Keede	Laas		öö: külma.
9 Laup.	Rigulaš		

Kristuse äraminemisest. Joann. 16, 5.

10 Pühap.	4. P. p. ül. P.		Wihma.
11 Esmasp.	Wiktor		
12 Teisip.	Tidriš	7. täli nädal.	Wali tuul.
13 Kesknäd.	Wiitso		Selge
14 Neljap.	Kristjan		
15 Keede	Sohwi		ja puhub
16 Laup.	Kreet		☉ 1, 12' ö.

Sigest palumisest. Joann. 16, 23.

17 Pühap.	5. P. p. ül. P.		walidad
18 Esmasp.	Serik		
19 Teisip.	Wiilip	6. täli nädal.	põhja
20 Kesknäd.	Pill		tuult.
21 Neljap.	Suur ristip.		Wali
22 Keede	Mili		
23 Laup.	Ked		põhja tuul.

Röömustajast. Joann. 15, 26.

24 Pühap.	6. P. p. ül. P.		☉ 4, 56' h.
25 Esmasp.	Urbanus		Annab
26 Teisip.	Eduard	5. täli nädal.	rohkeste
27 Kesknäd.	Peet		wihma.
28 Neljap.	Willem		Wilud
29 Keede	Mats		ööb.
30 Laup.	Wiigand		

Pühast Waimust. Joann. 14, 23.

31 Pühap.	1. Suiste P.		☉ 8, 56' h.
11mal	"	"	3, 42 min.
21mal	"	"	2, 56 min.

1 Esmasp.	2. Suiste P.	Wäga soe.
2 Teisip.	Märta	Müristab.
3 Keisnäd.	Liiso	Selged
4 Neljap.	Bridriika	ja kenad
5 Keede	Poniwaatsius	☾ 10,55' ö.
6 Laup.	Artus	

Jeesus ja Nikodeemus. Joann. 3, 1.

7 Pühap.	3 aino Jum. P.	ilmad.
8 Esmasp.	Medardus	Raske
9 Teisip.	Pittkem pääw	wihma
10 Keisnäd.	Blawius	sadu
11 Neljap.	Peep	sooja
12 Keede	Muliika	ilmadega
13 Laup.	Toobi	

Nikkast mehest ja Laatsarusest. Luut. 16, 19.

14 Pühap.	1. P.p. 3a. J. P.	☾ 3,40' p.l.
15 Esmasp.	Wiit	Wilud
16 Teisip.	Juustiina	öhtud.

17 Keisnäd.	Kristi	Annab
18 Neljap.	Homeer	rohkeste
19 Keede	Tints	wihma.
20 Laup.	Minni	

Suurest öhtu söömaseast. Luut. 14, 16.

21 Pühap.	2. P.p. 3a. J. P.	Wihma ja
22 Esmasp.	Tiit	☾ 6,53' ö.
23 Teisip.	Uksel	wäga
24 Keisnäd.	Jaani pääw	wilud
25 Neljap.	Wiiu	öhtud.
26 Keede	Sereemias	Wihma
27 Laup.	Waldefa	

Aratadunud lambast. Luut. 15, 1.

28 Pühap.	3. P.p. 3a. J. P.	ja
29 Esmasp.	Peeter Pauli p.	☾ 3,40 p.l.
30 Teisip.	Lilla	wilud ööd.

Isel tõuseb päike t. 2, 46 min.; läheb looja t. 9, 14 min.
 11mal " " " 2, 45 " " " 9, 17 "
 21sel " " " 2, 54 " " " 9, 14 "

1 Keßnäd.	Seobald	Annab
2 Neljap.	Heina Maarja p.	wihma
3 Reede	Korneelius	
4 Laup.	Ulrik	ja wilu.

Olge armulised. Luul. 6, 36.

5 Pühap.	4. P. p. 3 a. J. P.	Wihma.
6 Esmasp.	Hektor	☉ 7, 10' h.
7 Teisip.	Semeetrius	Soe ja
8 Keßnäd.	Kilian	felge.
9 Neljap.	Annika	Šige
10 Reede	7 wennaste p.	
11 Laup.	Eleonoora	foe.

Rohkest kala-saagist. Luul. 5, 1.

12 Pühap.	5. P. p. 3 a. J. P.	Annab
13 Esmasp.	Mareti pääw	
14 Teisip.	Ponawent	☉ 6, 56' h.
15 Keßnäd.	Apostl. lah.	mürrišta-
16 Neljap.	Varats	mise wihma.
17 Reede	Aleksius	Selge ja

18 Laup.	Rosiina	palla.
----------	---------	--------

Wariseeride õigusest. Matt. 5, 20.

19 Pühap.	6. P. p. 3 a. J. P.	Enamište
20 Esmasp.	Eliias	felged
21 Teisip.	Daaniel	
22 Keßnäd.	Maria Magd.	☉ 6 19' h.
Suurwürstina Maria Weodoromna nime pääw.		
23 Neljap.	Kirsti	ilmad.
24 Reede	Kristiina	
25 Laup.	Jaakobi pääw	Palawus

4000 mehe söötmisest. Mark. 8, 1.

26 Pühap.	7. P. p. 3 a. J. P.	lähäb
27 Esmasp.	Marta	
28 Teisip.	Plaatu	☉ 10, 43' ö.
29 Keßnäd.	Olewi pääw	fuuremaks.
30 Neljap.	Enn	Saeab
31 Reede	Erm	pisut wihma.

Išel tõuseb päike t. 3, 6 min.; lähäb looja t. 9, 3 min.

11mal	"	"	3, 26	"	"	"	8, 45	"
21sel	"	"	3, 47	"	"	"	8, 23	"

1 Laup.	Peetr. wang.	Särge
Wale-prophetidest. Matt. 7, 15.		
2 Pühap.	8. P. p. 3 a. J. P.	mööda
3 Esmasp.	August	selged
4 Teisip.	Miia	C 6, 34' ö.
5 Keisnäd.	Dolo	ja
6 Neljap.	Eugenius	soojad
7 Reede	Tõnu	pääwad.
8 Laup.	Kotlep	Urwa ka

Uletohtusest maea-pidajast. Luut. 16, 1.		
9 Pühap.	9. P. p. 3 a. J. P.	natuke
10 Esmasp.	Lauritse pääw	wihma.
11 Teisip.	Olga	
12 Keisnäd.	Klaara	10, 22' ö
13 Neljap.	Made	Kaske
14 Reede	Eusebius	wihm.
15 Laup.	Küli Maarja p.	Annab

Jeruusalemma ärarikkumisest. Luut. 19, 41.		
16 Pühap.	10. P. p. 3 a. J. P.	keis-päewa
17 Esmasp.	Willibald	rohkeste

18 Teisip.	Leeno	sooja
19 Keisnäd.	Seebald	wihma.
20 Neljap.	Pernart	3, 39' p.l.
21 Reede	Rut	
22 Laup.	Wilibert	Klaine

Wariseerist ja tõlnerist. Luut. 18, 9.		
23 Pühap.	11. P. p. 3 a. J. P.	wihm.
24 Esmasp.	Pärtli pääw	Willud
25 Teisip.	Ludwik	
26 Keisnäd.	Nataalie	ööd.
Suure Majestäti Keisre Herra kroonimise pääw.		
27 Neljap.	Seppart	6, 16' h.
28 Reede	Kusti	
29 Laup.	Joann. huff.	Keis päewa

Kurdist ja teetumast. Mark. 7, 31.		
30 Pühap.	12. P. p. 3 a. J. P.	õige
Suure Majestäti Keisre Herra ja Suurwürsti Auujärje pärija nime pääw.		
31 Esmasp.	Rebekka	foe.
Isel tõuseb päite t. 4, 13 min.; lähäb looja t. 7, 55 min.		
11mal	" " " 4, 36	" " " 7, 27
21sel	" " " 4, 59	" " " 6, 58

1 Teisip.	Egidius	Wäga
2 Keeltnäd.	Liisa	foe.
3 Neljap.	Mango	☾ 9, 38' h.
4 Keede	Mall	
5 Laup.	Mooses	Annab

Breestrist ja Samaaria-mehest. Luuk. 10, 23.

6 Pühap.	13. P. p. 3 a. J. P.	rohkeste
7 Esmasp.	Regiina	wihma.
8 Teisip.	Maria sünd. p.	Selged ja
9 Keeltnäd.	Pruuno	☾ 1, 31' p.l.
10 Neljap.	Liina	kenad
11 Keede	Pööri pääw	ilmad.
12 Laup.	Siirus	

Rünnest pidalitöbiseft. Luuk. 17, 11.

13 Pühap.	14. P. p. 3 a. J. P.	Heitlikud
14 Esmasp.	Risti ülend.	ilmad.
15 Teisip.	Nikodeemus	Soojad
16 Keeltnäd.	Leena	ööd.

17 Neljap.	Lõns	Annab
18 Keede	Liitus	☾ 11, 25' d.
19 Laup.	Berner	rohkeste

Mammonast. Matt. 6, 24.

20 Pühap.	15. P. p. 3 a. J. P.	wihma
21 Esmasp.	Matteuse p.	ja ka
22 Teisip.	Moorits	lund.
23 Keeltnäd.	Hoofea	
24 Neljap.	Joann. sam.	
25 Keede	Aleopas	☾ 3, 36' p.l.
26 Laup.	Joann. öp.	Külma.

Natni-linna furnust. Luuk. 7, 11.

27 Pühap.	16. P. p. 3 a. J. P.	Selge
28 Esmasp.	Wentsel	ja foe.
29 Teisip.	Mihkle pääw	
30 Keeltnäd.	Hironimus	

1fel tõuseb päite t. 5, 13 min.; lähäb looja t. 6, 26 min.
 11mal " " " 5, 47 " " " 5, 56 "
 21fel " " " 6, 10 " " " 5, 27 "

1 Neljap.	Bolmer	Pehme
2 Keede	Prants	tuul.
3 Laup.	Tairus	☾ 4, 3' h.

Wee-tõbiseft. Luuk. 14, 1.

4 Pühap.	17. P. p. 3a. J. P.	Lõituse P.
5 Esmasp.	Amaalie	Heitlik.
6 Teisip.	Wiides	Soe.
7 Keeltnäd.	Alwiil	Wihma.
8 Neljap.	Saamel	Tormised
9 Keede	Pridrik	ja
10 Laup.	Kai	wihmased

Suuremast täsust. Matt. 22, 34.

11 Pühap.	18. P. p. 3a. J. P.	☉ 4, 8' h.
12 Esmasp.	Walwrid	ilmad.
13 Teisip.	Angelus	Pilwes.
14 Keeltnäd.	Willemiine	Wihma.
15 Neljap.	Hedwig	Saeab
16 Keede	Tekla	
17 Laup.	Dolop	udu wihma.

Alwatub inimesest. Matt. 9, 1.

18 Pühap.	19. P. p. 3a. J. P.	Luuka pääw
19 Esmasp.	Ello	☾ 6, 24' h.
20 Teisip.	Wendelin	Selge
21 Keeltnäd.	Ursel	ja
22 Neljap.	Kel	öö-külma.
23 Keede	Sewerin	Selged
24 Laup.	Saalome	ja

Pulma riidest. Matt. 22, 1.

25 Pühap.	20. P. p. 3a. J. P.	Lutter. P.
26 Esmasp.	Amandus	☉ 3, 40' h.
27 Teisip.	Kapitoolin	kenad
28 Keeltnäd.	Siimon	ilmad.
29 Neljap.	Elts	Kaunis
30 Keede	Abfalon	foe.
31 Laup.	Watteele	

Isel tõuseb päite t. 6, 34 min.; lähäb looja t. 4, 57 min.
 11mal " " " 6, 59 " " " 4, 29 "
 21sel " " " 7, 24 " " " 4, 3 "

Kuninga-mehe poeast. Joann. 4 47.

1 Pühap.	21. P.p. 3a. J. P.	Pühade p.
2 Esmasp.	Hingede pääw	☾ 12, 38' ö.
3 Teisip.	Atko	Pilwes
4 Keisnäd.	Oto	ja
5 Neljap.	Lotta	pehme
6 Reede	Leenard	tuul.
7 Laup.	Enno	

Kawalast sulasest. Matt. 18, 23.

8 Pühap.	22. P.p. 3a. J. P.	Pilwes.
9 Esmasp.	Teodor	☾ 5, 58' p.l.
10 Teisip.	Martin Lutter	
11 Keisnäd.	Martin piiskop	Tulene.
12 Neljap.	Soonas	Pehme
13 Reede	Arkaadius	
14 Laup.	Auroora	tuul.

Suurmürstina Aujärje pärija sündimise pääw.

Kohtu rahast. Matt. 22, 15.

15 Pühap.	23. P.p. 3a. J. P.	Pilwes.
16 Esmasp.	Asse	☾ 1, 38' p.l.

17 Teisip.	Ottomar	Miiske
18 Keisnäd.	Sokraates	tuul.
19 Neljap.	Liisbet	Sagedaste
20 Reede	Amos	wihma.
21 Laup.	Maria ohw. p.	

Jairi tütreft. Matt. 9, 18.

22 Pühap.	24. P.p. 3a. J. P.	Surnute P.
23 Esmasp.	Klement	☾ 6, 50' ö.
24 Teisip.	Joosias	Pilwes.
25 Keisnäd.	Kadrina pääw	Wihma.
26 Neljap.	Konrad	Tuulene.
27 Reede	Jesaias	Peab
28 Laup.	Katta	

Kristuse sisse sõitmisest. Matt. 21, 1.

29 Pühap.	1. Kr. tul. P.	öö-külma.
30 Esmasp.	Andrese pääw	

Isel tõuseb päike t. 7, 52 min.; lähäb looja t. 3, 26 min.

11mal	"	"	8, 16	"	"	"	3, 17	"
21sel	"	"	8, 37	"	"	"	2, 57	"

1 Teisip.	Narend	☾ 9, 41' ö.
2 Kesknäd.	Kandiidus	Pilwes.
3 Neljap.	Koola	Natuke
4 Reede	Barba	külma.
5 Laup.	Sabiina	

Wiimse pääwa tähtedest. Luut. 21, 25.

6 Pühap.	2. Kr. tul. P.	Nigula p.
7 Esmasp.	Maria saam. p.	Külm
8 Teisip.	Lühem pääw	☾ 6, 44' h.
9 Kesknäd.	Tuudit	lähäb
10 Neljap.	Woldemar	kangemaks.
11 Reede	Tiili	Selge
12 Laup.	Luutsia	

Joannes wangi tornis. Matt. 11, 2.

13 Pühap.	3. Kr. tul. P.	luhw.
14 Esmasp.	Nikaasius	Külm
15 Teisip.	Joanna	☾ 10, 18' ö.
16 Kesknäd.	Alwiina	lähäb
17 Neljap.	Hinno	kangemaks.

18 Reede	Kristohm	Selge.
19 Laup.	Lot	Wali külm.

Joanneke tunnistus. Joann. 1, 19.

20 Pühap.	4. Kr. tul. P.	Käre
21 Esmasp.	Tooma pääw	külm.
22 Teisip.	Beata	☾ 12, 35' l.
23 Kesknäd.	Zohwer	Selge
24 Neljap.	Adam. Gewa	ja õige
25 Reede	1. Jõulu P.	
26 Laup.	2. Jõulu P.	

Siimeon ja Anna. Luut. 2, 33.

27 Pühap.	P. p. Jõulu.	käre
28 Esmasp.	Süüta laste p.	külm.
29 Teisip.	Noa	
30 Kesknäd.	Taawet	
31 Neljap.	Silwester	☾ 5, 24' ö.

Isel tõuseb päike t. 8, 53 min.; lähäb looja t. 2, 56 min.
 11mal " " " 9, 1 " " " 2, 58 "
 21sel " " " 8, 52 " " " 3, 1 "

Kroonu-pühad,

mis uue kiriku-saaduse järele ka Maa kirikudest tulewad pidada.

1. Künla-kuu 19. päawal. Meie suure Keisri herra Aleksander Nikolajewitschi walitsuse hakatuse päaw.

2. Künla-kuu 26. päawal. Tsesaarewits'i Suurwürst auujärje pärija Aleksander Aleksandrowitschi sündimise päaw.

3. Jürikuu 17. päawal. Meie suure Keisri herra ja kõige Weneriigi Tsivalitseja Aleksander Nikolajewitschi sündimise päaw.

4. Heinakuu 22. päawal. Keiserliku kõrguse Tsesarewna Suurwürstina Maria Weodorowna nime päaw.

6. Lõikusekuu 26. päawal. Meie suure Keisri herra troonimise päaw.

7. Lõikusekuu 30. päawal. Meie suure Keisri herra Aleksander Nikolajewitschi II. ja ka Suurwürst ja auujärje pärija Aleksander Aleksandrowitschi nime p.

8. Nowembrikuu 14. päawal. Tsesarewna Suurwürstina Maria Weodorowna sündimise päaw.

Reidsinatšid kroonu-pühi peetakse nenda kui Baastu jutluse päawi.

Keisri Herra Tsivalitseja sugufelts.

Aleksander II. kõige Weneriigi Tsivalitseja ja Keiser, ja ka Poolamaa Kuningas j. n. e., sündinud 17. Aprillil 1818.

Tema lapsed: 1) Tsesaarewits, Suurwürst ja Auujärje pärija Aleksander Aleksandrowits; sünd. 26. Weebr. 1845. Tema Proua Tsesaarewna Suurwürstina Maria Weodorowna; sünd. 14. Now. 1847. Nende lapsed: 1, Nikolai Aleksandrowits, sünd. 6. Mail 1868. 2, Georg Aleksandrowits, sünd. 27. Aprillil 1871. 3, Ksenia Aleksandrowna, sünd. 25. Märtsil 1875. 4, Michail Aleksandrowits; sünd. 22. Now. 1878. 2) Suurwürst Bladimir Aleksandrowits; sünd. 10. Aprillil 1847. Tema proua Maria Pawlowna, sünd. 14. Mail 1854. Nende lapsed: 1, Kirill, sünd. 30. Septembril 1876. 2, Boris, sünd. 12. Nowb. 1877. 3, Andreas Bladimirowitsch, sünd. 2. Mail 1879. 3) Suurw. Aleksei Aleksandrowits; sünd. 2. Jaanuaril 1850. 4) Suurwürstina Maria Aleksandrowna, Edinburgi hertsogi, prints Alfredi proua, sünd. 5. Oktobril 1853. 5) Suurwürst Sergei Aleksandrowits; sünd. 29. Aprillil 1857. 6) Suurwürst Paul Aleksandrowits; sünd. 21. Septembril 1860.

Reisri wennad:

- 1) Suurwürst Konstantiin Nikolajewits, sünd. 9. Septembril 1827.

Tema proua Aleksandra Joosepowna, sünd. 26. Juunil 1830.

Nendelapsed: 1, Nikolai Konstantinowits, sünd. 2. Weebruari 1850. 2, Olga Konstantinowna, Kreeka kuninga Georg I. proua, sünd. 22. Augustil 1851. 3, Weera Konstantinowna, Württembergi hertsogi Eufenia proua, sünd. 4. Weebruari 1854. 4, Konstantin Konstantinowits, sünd. 10. Augustil 1858. 5, Dmitri Konstantinowits, sündinud 1. Juunil 1860.

- 2) Suurwürst Nikolai Nikolajewits, sünd. 27. Juulil 1831.

Tema proua: Aleksandra Peetrowna, sünd. 21. Mail 1838.

Nende lapsed: 1, Nikolai Nikolajewits, sünd. 6. Nowembril 1856. 2, Peeter Nikolajewits, sünd. 10. Jaanuaril 1864.

- 3) Suurwürst Mihail Nikolajewits, sünd. 13. Oktoobril 1832.

Tema proua Olga Weodorowna, sündinud 8. Septembril 1839.

Nende lapsed: 1, Nikolai Mihailowits, sünd. 14. Aprilil 1859. 2, Anastasia

Mihailowna, sünd. 16. Juulil 1860. 3, Mihael Mihailowits, sünd. 4. Oktoobril 1861. 4, Georgi Mihailowits, sünd. 11. Augustil 1863. 5, Aleksander Mihailowits, sünd. 1. Aprilil 1866. 6, Sergei Mihailowits, sünd. 26. Septembril 1869. 7, Aleksei Mihailowits, sünd. 16. Detsembril 1875.

Reisri õde:

Suurwürstina Princes Olga Nikolajewna, Württembergi Kuninga Kaarel Wridrik Aleksandre proua, sünd. 30. Augustil 1822.

Leihtenbergi Printsi Maksimiliaani lapsed:

1, Maria Maksimiliaanowna, sündinud 4. Oktoobril 1841. 2, Nikolai Maksimiliaanowits, sündinud 23. Juulil 1843. 3, Eufenia Maksimiliaanowna, sünd. 20. Märtsil 1845. 4, Eufen Maksimiliaanowits, sünd. 27. Jaanuaril 1847. 5, Georg Maksimiliaanowits, sünd. 17. Weebruari 1852.

Suurwürstina Princes Katariina Mihailowna, Meklenburgi Strelitsi Hertsogi Georg August Ernst Adolw Kaarl Ludwigi proua, sündinud 16. Augustil 1827.

Täadaandmine,

mil raamatud posti päale peavad äraantud saama.

Raha kirjad, pakid ning muud hinnaväärilised paberid ja dokumendid, võetakse iga esmaspäev, kefnädal, neljapäev ja laupäev enne lõunat, kello 9st kuni kello 1ni wasto ja muud kirjad, kui neil tembelbud kumärid eht postmargid peal, võivad iga päev ja igal ael, selle tarbeks wälja pandud kasti sisse pandud saada. Kirjad mis wäljamaale lähwad, peavad ülemal nimetatud päivil enne lõunat postkontoris äraantud saama. Raha raamatud, pakid ja muud hinna väärilised paberid ning dokumendid antakse neilhammal päivil ja ael wälja, mil neid wasto võetakse, aga peab jellel, kes ise kirjutada ei mõista, kirjutaja kaasas olema, kes wastowõtmise üle postiraamatusse peab kirjutama.

Laada päiwe näitus.

R ä ä r i = k u u ,

7mal Drgital, 2 pääwa, Tartus, 3 nädalat ja Wõrus lina laat. 7. Heinaste lina laat, 2 p. 10. Haapsalus, 2 p. 17. Koloweres, Lääne-maal, 2 p. 20. Wõru linnas. 25. Pernus, hoošte ja lina laat, 3 p. ja Wolmaris lina laat. 26. Keblaste = mõis., lina laat, 2 p. 27. Rakwere = linn., 2 p. Raplas, 3. Keedel pärast Rääri p.

R ü ü n l a = k u u ,

2sel Paldiškis, ja Wõrus. Walfas ja Wil-landis, saksa laat, mõlemad 8 p. 4. Tartus, lina laat. 6. Narwas, 4 p. ja Paides. 8. Walfas lina laat. Lihulas, esmaspäawal enne Wastlap. 15. Willandis lina laat; Kiigas hobuste laat, ja Wõnnus lina laat. Audrus, reede enne Wastlap. 22. Wõrus saksa laat 8 pääwa. 27. Lemsis lina laat.

P a a s t u = k u u ,

1. ja 2. Bärkeni mõisas, Allendormi kiriku juures, hob. laat. Keila kiriku juures esmasp. pärast 3. püha paastus, 2 p. Palmis mõis., Tallinna maal, pääw pärast lihawõte pühi. Willandis, nädal pärast Suurt Neljapäawa.

S ü r i = k u u ,

10. ja 11. Wõru linn. Kauba laat. Ubenurme kih. Luudingi laat. 20. Ruhjas ja Anijõe = mõis. Harju Jaani kih. 25. Wana Sakkenhovi = mõis.

L e h e = k u u

9mal Rabinas.

J a a n i = k u u ,
11mal Wõnnu=linnas, 7 p. ja Eshernas. 16.
Rakwere=linnas, 2 p. 20. Kiigas, 3 näd. Tal-
linnas, sakfalaat, 2 näd., Paides, ja Palmfi
mõisas, Tallinnamaal 3 p. 20. Wõru=linnas.
22. Willandi linnas 2 p., Paju mõisas, Saa-
remaal 2 p. 26. Tarwaste mõisas. 27. Tal-
linnas ja Walkas. 29. Tartus.

H e i n a = k u u ,
21el Pernus, ja Karksi-mõisas 10. Kuresaare
linnas, saksa laat, 12 p. 20. Pernus, saksa laat
3 näd., ja Kiigas willa laat, 3 p. 26. Wolmris.

L ö i k u s e = k u u ,
11el Saaremaal, Tamma kihelkondas, Sere-
mõis., 3 p. 7. Wõru linnas. 10. Lemsi-
linnas, Moisekaste=mõis. Wõru=maal, ja
Walga=linnas. 15. Helme=mõis. 24. Kose-
ja Roosi=mõis., Wiru=maal. 27. Uue=mõi-
sas, Willandi=maal. 27. Killingi=mõisas.
29. Lelle=mõisas. 30. Kaantso=mõisas.

M i h k l e = k u u ,
21el Abja, Tammiste- ja Torke mõis. Saa-

remaal. 4. Råbina=mõis. 6. Saakeperi=mõi-
sas, Helme kih. 8. Rõuge mõisas ja Tartu
linnas. 9. Adseli-, Kastna- ja Purtniko-
mõis. 10. Mõnniste-, Patkul- ja Oldre=mõis.
Paide=linn. Wanas Salatfis, Sõrgaweres ja
Muhumaal, Suures mõisas. 13. Põdrawere
mõis. 14. Antso=mõis., Uue=mõis. ja Haap-
salo=linn. 15. Kuresaare- ja Põltsamaa=lin-
nas, Koorte- ja Salatfi=mõis. 17. Kirepil,
Tartumaal. 18. Audru=mõis. 20. Wandra-
mõis. ja Narwa linnas. 21. Paldiskis, Sån-
no=mõis. ja Wolmeri=linnas. 22. Palmfi
mõisas, Tallinna maal. 24. Sõhwiis, Vi-
hula-, Willandi- ja Wõru=linnas. 26. Tal-
linnas, ja Kuresaare linnas. 29. Mihkli ki-
riku juures; Reblaste- ja Keila=mõis. Walga-
Rakwere-, Tartu- ja Wastse=linnas. Per-
nus, esmasp. ja teisip. enne Mihkli p. Sõe-
lehtmes, Harjumaal nädal pärast Mihklit.
Raplas, 1. reedel pär. Mihklit.

W i i n a = k u u ,
11el Heinaste mõisas 2 p. ja Kaarma Suures-
mõisas. 2. Waste=mõis. 4. Koloweres. 5.

Räbinaš ja Uwinurmes, Lohusoo küla juures, 2 p. 6. Tarwaste = mõis. 7. Wõrus lina laat. 9. Lemsi = linn. ja Taali wabrikus. 10. Rää = mõis. 11. Wana Sakkenhowi = mõis. 13. Matskiwi mõisa. 15. Lustiwere = ja Weski = mõis. 16. Wõnno = linnas. 18. Sindi mõisas. 19. Kullina mõisas, Tallinna maal. 20. Wändra, Kausa mõisas. 23. Wolmeri = linnas.

T a l w e = k u u ,

1. Tartus, lina laat. 5. Paides, lina laat, 2 p. 6. Patti mõisas, lina laat. 10. Mustwee = külas, ja Wõru = linnas. 15. Wigalas, Läänemaal, lina laat, 2 p. ja Woltwet = mõis. 20. Walga = linnas lina laat. 25. Willandis ja Wolmaris lina laat.

J ö u l u = k u u ,

5. mal Põdraweres, lina laat. 5. Räbinaš. 10. Paides ja Wõnnus, lina laat. Märjamaal, 3. Kristuse tulemise püh. Pernus, esmaspäär ja teisipäär enne Jõulu. 27. Balkas.

Soow uueks aastaks.

Kombeks on see wiisiste iga inimese ja ehk ka enamiste iga rahwa juures, et uut aastat õnnesoowimistega algataks. Nõnda soowib siis sõber sõbrale, sugulane oma sugulasele j. n. e. palju õnne ja hääd elu uueks aastaks, midas ka meie oma tähtsaamatu lugejatele siin selgest südamest teeme.

Ühes aastaga peawad muidugi mitmed asjad meie elus uueks saama, ega ei tahaks wiisiste enam keegi, nagu nimelt wana tähtsaamatud enesele osta, millepärast ka meie, olgu küll wanas suuruses ja kujus, ometigi uueks saanud oleme ja rahwa keskele kõnnime. —

Aasta on uueks saanud, noh — mis mõne suur asi siis see õieti on? saab ehk kellegist mõeldud ja öeldud. Aga meie peame omalt poolt tunnistama, et aasta, olgu isieneses küll üks ainus pisarake igaweses aegade = meres,

olgu küll ainus tilgakene igameeste edasi woolawas aegade-ojas, aga meile inimestele, kelle elu ja olu aeg siin mailmas üsna ürikene on, meile on üks aasta ka küllalt suur ja tähelepanemise väärt aeg. Mis ei saa kõik ühel ainsamal aastal maailmas ära tehtud ehk mis nähtud, iga minut ja iga tund toob uudist ette ja wautab wanat minewikku igameeste magama. Rahwad on aastaga langenud, saawad edesipidigi weel langema, riigid lagunenud ja mitmed mehed, kes üle maailma kuulsad oliwad, ei ole aasta pärast enam kohegil olnud, waid nad on ära kutsutud ja kadunud. Kui tähelepanemise wäärilise walmistusi ei ole ühe ainsama aastaga ära tehtud saanud ja keegi maailmalastest ei wõi öelda, kui palju dieti maailmas üht ehk tõist weel tegemata jäänud, ehk kui palju weel tehtud saab? — Seepärast on igal mehel selge küllalt, et aasta üsna suur tähendus ja ajaarw meie eluramatus on ja, et tubliste kõigest jõuust töötades ehk tööd tehes aasta sees nõnda mõndagi mõnusat tükki ära teha wõime ja unistades

nõndasama ka tegemata jätta; sellepärast „tee tööd ja palu Sumalat, siis on kõik asjad majas korras!“

Prodrame omad filmad Eesti-rahwa pääle, siis peame ütlema, mitte kellegi meelitamiseks ega paitamiseks, waid tõele auuandmiseks, et usinus ja hoolus kõigel pool selle rahwa omanduseks on. Ta ei tõrgu ega tüdi mitte ära atra kandes ja ei karda ega pruugigi enam kohkuda, ka muid kõrgemaid ametid oma hooletaks wõttes. Üldinemata töötamise himu on teda ka nüüd nõnda kaugele aidanud, et enam kohegilt tõistest, meie maa-elulastest palju taga ei ole jäänud, waid palju enne mine ikka saäl, kus nende liikmed kuidagi wõitujookisma juhtusiwad, saäl on ikka wõit meie omaks jäänud, olgu küll et sellegipärast meie kitsamal isamaal weel mitte kõik tõiste kaasinimeste sarnased õigused kätte ei taheta anda! — Tõhken aga, armsad suguwennad Eesti-lased, terwes waimus ikka kõige hoolega, nagu seninigi, tööd omais ametites ja waimuharimises edasi, jäägem kõigest südamest ja

Edigest hingest truuts oma üliarmastatud ja
kalli Keisri Hårrale, kelle käest meie
rahwa ja maa tõsine tulu ja õigem, isalikum
and tuleb, ning palugem Kõigewägewama
walitseja, meie kõikide Issanda ja Su-
mala käest rikkumata rahu riigile ja termist
tema Walitsejale ning rahwadele, kui ka
enestele! Kõlap siis sedagi aastat jälle hääs
korras ära elame ja aeg ka kõiki asju isi pa-
randama ja hääd nõuu andma saab.

Tublit termist ja hääd õnne, soowime
meie kõigile,

Uga neid kõik enam kui enne, südamest
Gesti-rahwale!

4 Hää abikaasa.

Järeleiswast luost, midas Saksa keele jä-
rele jutustanud oleme, võib igamees näha,
kuidas sellel õnn õitseb ja kasu kaswab, kel-
lel hää abikaasa ehk naene majas on.

Suhan ja Maret olivad armastuses abi-
elusse astunud ja elasivad rahuliste ning õn-
nelikult oma wäikeses talumajas, üksikus met-
sas suure maantee kõrwal. Nende abielu
wõis wäga õnnelikuks nimetatud saada, sest
mõlemad olivad nõnda ütelda, „üks süda ja
üks hing.“ Ütles Suhan: „see on walge,“
siis wastas temale wiisiste Maret: „Jah, see
on lumivalge!“ ja tunnistas Maret midagi
must olewat, siis arwas Suhan seda ka just
„süsimusta olema.“ Suhan oli parajusepi-
daja, kõnekas ja töökas, Maret mõistlik, kom-
belik ja kokkühoidja. Need on suured woo-
rused ja saäl juures lasewad wähemad täieli-
kumad olused pääle kauba saada, ning wõi-
wad wahel tähelpanemata jääda. „Kui
pää ja süda õigel kohal on ja wastastiku
üks teist armastatakse, siis ei pea abielu saä-
duses ühest saäsest mitte elewanti teha püüd-
ma,“ nõnda mõtles ikka hää naene Maret
ja tegi ka selle järele.

Pärast lõikusetööd, nende esimese abielu
aastas, tahtis Suhan oma teist hobust ära

Pärast Suhan oma hobuse
Pärast hobuse loot

müüa ja wiis seda ligema linna, hobuse laadale.

Tema toimetas alles esimest korda oma elus sellesarnast kaubitsust ja oli siis ka ses tükis hoopis harjumata; seda märkasivad kolm linna undsakat peagi ja pidasivad isikeses nõuu, teda kavalusega ära petta.

Sääl astus üks neist kolmest undsakast tema juure, küsis hobuse hinna järele, mis ta sest hobusest nõuab ja kui ta seda teada oli saanud ütles tema. „See on tõeste palju ühe kümne aastase hobuse eest, kes enam suuri asi ei ole, ometi ei taha ma siin nii palju kaubelda, ma võtan teda ja pakun Teile see eest seda ilusat pojakandjat lehma, mis wendade wahel enam wäärt on, kui Teie wana hobune.“

Lehm oli Juhani wäga meelt mõõda ja tema oli selle undsakast ette pandud wahetusega üsna walmis, ning wahetas oma hobust lehma wasta ära.

Nüüd tuli tõine linna undsakas ligi ja üt-

les Juhani: „Kuida tahate Teie kõrge põhu hindade ajal üht lehma, enam kui aru, üle talwe pidada? See saab Teil palju maksma tulema. Siin on mul üks raswane siga, seda wõite kohe tappa, siis on Teil liha ja raswa terve aasta jaoks, ning wõite oma põhu alal hoida. Ma pakun Teile oma siga Teie lehma eest wahetuseks“. Juhani mõtles, et põhust wiimati puudus saaks tulema ja wõttis pakutud wahetust jällegi vastu.

Nüüd ligistas ka see kolmas kelm Juhani juure ja ütles: „Kuida wõite seda mõelda, seesugust wigast, nuumatud siga halwa ilmaga kodu ajada, see elajas saab wiisiste enne ära lõppema. Päälegi on see loom marjus ja kui õige liha järel waatamine on, siis saab Teile veel ka ärakeelatud, sarnast liha süüa, veel wähem müüa. Siin on mul üks kits, see annab Teile piima kui lehm ja kui ta poeginud on, siis wõite neist enesele seda kõige peenemat praadi walmistada lasta ja nende nahku wõite siis hõlpsalt kingisepadele ära müüa. Ma tahan Teilt Teie siga enesele

ettimõeldud. Hõlpsalt
Selle wõitakse. Hõlpsalt

is sa pange 3 meariga
Hõlpsalt

mõtta ja Teile see eest oma kallist ja kõigite kasulikumat kitse anda".

Tuhani ei pidanud enam sialiha praest ja worstidest suuremat lugugi, ta ihkas juba kartohwlite supi ja keedetud aiawilja järele ja mõttis siis seepärast lahkeste ka seda pakku- mist vastu.

Selle aja sees oli esimene undsakas, kes Tuhani käest ta hobuse ära pettis, enese habe- me ära ajada lastnud, uue kübara päha pan- nud ja nägi nüüd koguni tõine mees wälja, kui hommikul hobuse ja lehma wahetuse ajal. Nõnda tundmataks tehtud, ligistas seesinane ennast jällegi Tuhani juure ja ütles: „Siku liha ei ole igamehe asi ja niisugune isemeele- line kits annab kohati wähe ehk ei anna ka sugugi piima. Siin on mul üks nuumatud ani, kellest wäga hääd ja maitsewat praadi warrude ajaks wõib walmistada, raswaga wõib terwe talw kartohwliid keeta ja süüa, ja fulgedega terwet lapsewoodit (hälli) täita. Ma annan Teile hääd nõuu, Teie kitse minu

ani vastu arawahetada; et Teie selle kauba juures mõidate, see on selge kui kuld!"

Sõnad warrud ja lapsewoodi kõlasimad wäga armsaste Tuhani kõrmus ja ta oli siis kohe ka ette pandud wahetusele walmis.

Selle pääle tuli nüüd tõine undsakas, ka niisama uude riidise ehtinud Tuhani juure ja ütles: „Üks ani praad on peagi sõõdud, siis on kõik mõõdas, päälegi terwe ei ole ta ka mitte! Sää! kiidan Teile üht hääd mune- jat kana, nagu minul siin üks kaakas on, Teil on siis aasta otsa iga päewa jauks üks muna ja wiimaks saab weel kanast isi riisidega keedetud rammusat ja toidurikast suppi see on siis alles pidusõõk! Ma pakun Teile oma suurt Hollandi kana, Teie ani eest, see on ju ometi natuke aruldane, ta haudub Teil ka weel ter- we kuuri kanu täis, nõndasama ilusaid ja ke- naid noori kanu!"

Tuhani mõtles, et küll wäga mõistlik oleks, üht suurt Hollandi kana ani asemel pidada ja oli ka sellegi ettepanemisega kohe walmis.

Nüüd oli ka ju sõõgi aeg kätte jõudnud ja

meie Juhani ei olnud mitte kopikut raha ligi võtnud, sest et ta oma hobuse eest kaunist summa saada lootis. Ta tundis nüüd pikalise kõndimise ja kõnelemise päale sõõgisaldust, mida ta aga kuidagi ilma rahata kustutada ei suutnud.

Ka seda puudust märkasivad undsaksad ja kolmas neist astus sedamaid jälle tema (Juhani) juure ja ütles: „Nüüd tahame natuke süüa, tulge minuga ligi, ma saan Teile üht hääd võerastemaja näitama, kus meie kaaslased joodava wiina pudelite juures istuvad ja ihukarastust võtavad.“

Juhan aga vastas temale tõt mõõda, üsna lihtsalt: „Mul ei ole võimalik midagi süüa osta, veel vähem wiina juua, sest ma pole kottu raha ligi võtnud.“

„Noh, ega Teie ometi tühja kõhuga seda pikka teed tagasi ei hakka minema. Teie olete ju üks jõukas mees, saäl saan ma nõuu.“

Tahate Teie mulle oma kana anda, siis lasen Teile selle eest neli keedetud muna ja klaas

õlut ette tua, et ometi väsinud ihu võiksite karastada. Kas olete seega valmis?“

Juhani kõht oli tühi ja isi oli ta ka ju väsinud, mis pidi muud tegema, kuid võttis seda viimist wahetustgi tänuga vastu, andis oma kana ära ja läks undsaksaga ühes.

Kui nemad nüüd laudas istusivad, ei võinud esimene undsaks, kes Juhanielt kõige esite ta hobuse ära pettis, kes jällegi uude riidise oli ehtinud ja nüüd kui peenike hõrra wälja nägi, ennast enam pidada Juhani vastu ütlemast: „Armas sõber! Mina olen täna juhtumise korral Teie kauba toimetusi päält pidanud kuulma, ma pean Teie vastu awalik olema ja ütlema, et ma ei tahaks wist küll mitte Teie asemel olla, kui kodu lähete ja seda lugu oma naesele jutustate.“

„Kuida nõnda?“ küsis kartufeta ja ilma midagi paha aimamata Juhan.

„Noh, ma mõtlen, ta ei saa seega wist küll mitte rahul olema,“ oli wastus, „ja saab küll tõeste walju müristamine tulema.“

„Minu abikaasa,“ vastas rahulikult ja kindlalt Tuhhan, „on kõigea rahul, mis ma ial teen, ta saab ka nüüd üsna rahul olema.“

„Ja Teiega mitte tulitfema?!“ küsis uuesti undfakas.

„Ei hoitku selle eest,“ vastas Tuhhan natuke elavamalt, „mitte üht kõlbmata sõna, ka mitte seda kõige vähemat ei saa ta mulle ütlemata. Selle päale mõin ma mõi leppida, kui Teie seda soovitfite.“

Undfakad rääkisivad natuke isikeskes ja olidwad siis wälja arutanud, et Tuhhani käest weel rohkem raha teenida mõida. Üks neist rääkis selle asja poolest Tuhhaniga edasi: „Armas sõber! Teie kõne näitab meile paljas kiitlemine olewat, ometi kui Teie oma sõnade tõenduseks kihlweu päale meiega wälja tahate astuda, siis oleme meie ka seega üsna walmis, siiski saame meie asja nii, et Teile sest kasu kaswab. Teie lubate meile paljalt oma kuue küljes olewad hõbedased nõõbid ja Teie hõbedased kinga shnallid, kui Teie abikaasa tulitfem, wastafel järgul maksame aga meie

igauks Teile 50 rubla. Meie lähme Teiega ühtlasi Teie kodu ja kuulame kõnet, mis Teie naisega isikeskes räägite päält. Et asi 150 rubla suur on, siis tahame seda kihlweu kohtu kirjutaja läbi, kohtulikult kinnitada lasta, ühtlasi ka sellepärast, et wastafel järgul Teie abikaasa, nõõpide ja shnallide wäljaandmise wasta ei saaks olla“.

„On ka minulgi nõnda õigem,“ ütles Tuhhan selle päale, ja — mis õeldud, see sai ka tehtud.

Ometi nägi kohtukirjutaja undfakaid läbi ja märkas nende kawalust, ja et asi ilusti ja korrapärast läheks, laskis tema neid kolme see lubatud 150 rubla kautfioniks maksta, selle tingimisega, et ka Tuhhan, kui ta peaks kautama, neid nõõpa ja shnalla mitte ei peaks keelma ja et asja lugu temale (k. kirjutajale) isiaranis meele järele olla, tahta tema isi ka nendega minna ja asja lugu päält kuulata.

Sai siis ka otsufeks mõetud, et Tuhhan oma neli saatjat enese majasse kui Poolakaid siisse pidi wiima, kes Saksa keelt sugugi ei mõista,

Handwritten note:
Kõik need asjad on juba
arutatud ja otsustatud.

kes aga end üks tund aega ahju pingi pääl
soendada ja puhkada soowiksimad, enne kui
oma teed edasi peawad rändama. Nad wõi-
simad selkombel kōnet Suhani ja tema naese
wahel pāält kuulda, ilma et wiimist ta mõ-
tete awaldamistes oleks ekstatud saanud.

Pärast seda, kui kōik seda mõdda, kui enne
kõtku kōneldud, oli tehtud ja Suhan pāale
kõttu jõudmist oma neli saatjat oma naise ees
Poolakaiks tunnistanud ja ahju kōrwale is-
tuma sādānud oli, ütles Maret oma mehele:
„Ma olen kartohwli suppi ja kimpisi sinu
jauks hoidnud; sõõ nüüd esite, enne kui mulle
jutustad, kuidas asjaga läks!“

„Mu kōht ei ole mitte tühi,“ wastas Su-
han oma abikaasale, „ma wōin sulle jutus-
tada,“ ja hakkas siis oma esimest wahetust,
kus ta lehma hobuse wastu sai, naisele jutus-
tama.

„Sādāl oled sa üsna õigeste teinud,“ ütles
Maret, „üks ilus lehm on kōigite palju roh-
kem wāart, kui hobune, kes mitte noorega

70043028 1184
ülepāā enam suur asi ei ole, kuidas ka seda
see wahetaja finule seletanud on.“

„Ja,“ rāakis Suhan edasi, „nüüd tuli
tōine, see ütles, et praeguse kōrge pōhuhindade
ajal igal mehel raske olla, üht lehma ületal-
we pidada ja pakkus mulle mu lehma wastu
üht raswast siga, midas ma ka wastu wōtsin.“

„Ja, see on üsna tōsi,“ arwas naene Ma-
ret, „pōhk on sell aastal wāga kallis, seda
wōime parem kallilt āra müüa, aga üks nii-
sugune nuumatud siga ei sõõ midagi enam,
muud kui tapa ja sõõ teda.“

„Ja, aga üks tōine arwas suure waewa
olewat, seesuguse halwa ilmaga, üht „nuuma-
tud siga kodu ajada ja sādāl juures olla weel
kūsida, kas niisuguse liialt sõõdetud sia liha
marjust puhas on? tema pakkus mulle oma
kitse mu sia eest, see oli mu meele järele ja
ma wōtsin ta pakkumist lahkestest wastu.“

„Sellega olen ma üsna ühes nõus,“ was-
tas selle pāale naene Maret, „see oleks ju
kole olnud, kui sa siga oleks pidanud kodu
ajama ja pāālegi on mul kitsed palju armsa-

eludakavate te minna tsin

Minna ja Tera mis tui
allate Seal Aruoli Mõnuk

mad, kui siad. Raswane sialiha pole kunagi mitte hää, ega ka alati mitte puhas; see on tõsi."

"Ja," rääkis Suhan edasi, "aga saäl arwas jällegi üks kulumees, kitsepraad ei olla ka mitte igamehe asi ja palju piima ei olla ammugi mitte igakord kitsesest loota ja seepärast pani ta minule ette, mulle üht raswast ani kitse wastu wahetada tahta. Ma mõtlesin, ani on mitmet pidi üks palju kasulikloom kui kits ja tegin tema nõuu järele."

"Wisiste," wastas Maret, "ühelt anist wõib kõik tarwitada, liha, raswa, suled padjadeks ja kirjutuse tarwis, saäl on sul jällegi üsna õigus, ani on üks kasulikloom."

"Ja, aga üks tõine tuli mu juure." rääkis Suhan edasi, "see ütles: „Ani praad on peagi söödud ja siis on ta mõõdas, üks kana aga selle wastu muneb iga päew ühe muna ja kui ta enam ei mune, siis saab tast üks tugew maitsew toit.“" „Tema pakkus mulle oma suurt Hollandi kana mu ani eest

ja ma täitsin ta pakkumist rõõmuga, ning sain siis wiimaks enesele kana."

"Nõnda on ka just minu arwamine," seletas temale Maret, "jah, üks niisugune Hollandi kana on wäga nägu meie kanade kuuris."

"Ja, selle aja sees oli nüüd aga ka lõunaeeg kätte jõudnud", kõneles Suhan julgeste edasi, "ma tundsin söögiisaldust, et mul aga sugugi raha ligi ei olnud, siis pani mul üks laada tutwatest õnneks ette, tema tahta mind ühte hää wõõrastemajasse wiia ja mulle keedetud mune ja õlut toiduks anda lasta, kui ma temale selle eest oma kana ära anda tahaksin; ma olin wäsinud ning kõht ka wäga tühi ning mõtsin seepärast ka sedagi pakkumist wastu."

"Noh, see rõõmustab mind weel wäga, ja seda kuuldes oleks kui kiwi mu südame päält ära weeretud," hüüdis rõõmsalt Maret, "ma oleks sinult juba ammugi küsida tahtnud, kas sa selle pikalise kõndimise järele kuhugi siisse põõrnud ja midagi söönud ei ole. Sa kui

pärast lõunat nii väga tormine ilm oli, siis olin ma sinu pärast väga mures, ja olen ikka wälja waatanud, kas sa weel mitte kodu ei jõuaks. Nüüd olen ma üliwäga rõõmus, et jälle wigata kodu oled jõudnud ja kõik mu kartus ja kahtlus on kadunud, nagu tina tuhka nii pea kui sind jälle silmasin. Kui sul aga isaldust kartohwli supi ja kimpide järele ei ole, siis on ehk kauge tee ja halb ilm sulle midagi wiga teinud, oled ehk ennast külmetanud, tõmba nüüd ruttu saapad maha ja soojad kingad jalga, wõi ehk on weel parem, kui kõhe woodiise heidad! nende lahke kahetsewa ja ühelhoobil ka rõõmustawa armastusriika sõnadega oleks ta weel kauem edasi rääkinud, kui mitte kohtu kirjutaja äkitselt ahju kõrwalt ennast neile ligistanud ja rõõmsa meelega nõnda hüüdnud ei oleks:

„Isand Kollane, isand Hall ja isand Must. Teie olete oma kõrwadega kõik kuulnud ja näete nüüd selgeste ja wastu panemata, et Teie oma käelõdmist (kühlwedu) kautanud olete, ning annan Teile, auustatud ja väga õnne-

lik abielumees, see minu kätte siiski maksetud summa 150 rubla kätte.“ Maretele kätt pades tunnistas ta wiisakalt: „Wõiksin ka mina enesele uskford nii hääd abikaasat leida, kui Teie olete, siis oleksin ma ühes Teie mehe Juhaniaga wiisist kõige õnnelikum mees maailmas.“

Kui Maret imestades nende kää = lõdmise asjast nüüd alles õiget aru oli saanud, wastas tema õrnalt ennast nagu teutatud tundes: „Kuida wõiwad siis inimesed ometi uskuda, et ma oma tublit, õiglast ja wirka meest ühe ainsama sõnaga kurwastada ehk wihastada wõiksin, päälegi ühe hobuse pärast! See raha, mis üks hobune maksab, on hoolsa töö ja kokkuhoidmise läbi peagi jälle koos ja meil kääs, aga kui rahu ja armastus abielus fõrd rikutud ja kadunud, siis on saäl õnnetus ja hädaelu walitsemas, ning see ei ole mitte kunagi enam kerge häaks pöörduda. Ma soowiksin aga, et need kolm isandat isi mitte nõnda õnnetumalt oma abieludes elanud, ega mitte ka selle järele rääkinud ei oleksiwad.“

Kolm linna-isandat aga, kes päew ja öö
tubliste oma pettuse kallal waewa olivad näi-
nud, pidivad ja laskivad ka muidugi káratse-
des ja kiratsedes auusa abielu = paari majast
minema, sest nad olivad nüüd selle wanalise
hobuse eest kolme kordse hinna maksnud, Tu-
mala muidu tööd teinud ja päale seda olivad
nende filmad hábi táis, et enestele auusamal
kombel leiba ei mõistnud teenida, ega ka ko-
dus mitte kui õnnelikud abielurahwas ei ela-
nud, waid kui hádaelulased, kes igapäew ka-
lewad ja kisklewad!

Tulewikus lasew perenaine Maret, hobuste
müümist oma mõistliku ja koolitatud poja lábi
ára toemetada, kellel enam asja oli, ilma ja
inimesi tundma õppida, kui endisel ajal tema
nõukal, tublil ja auusal isal. —

Rae, armas lugeja, kus alles háá abikaasa
ja kuidas see naene mehe meel oli, oleks kõik
nõnda wiisi olnud, siis ei soowiks meie kelle-
gile üksina oma elupáewi ára elada, kes wá-
hagi õnnest osa saada tahawad.

Laul, õigest noorest mehest.

Kui noore mehe elu õitse-ajal
Arm palawalt ta rinda paisutab,
Kui noore neiu kuldse keele f ajal
Beig kuuleb, et t'al armu awaldab,
Kui õnnelik, et armus aim'dud „saajal“ *)
Ta oma hõllma neidu kaisutab:
Siis õopik tõistest lindest laulab kenam:
„See aeg saab otsa, ega tule enam.“

Ja kui ka tormid peaks tõttma ette
Elusügisel ta õnneteele,
Kui ka neiu teda paljalt pette, **)
Ja wale orjaks andis oma keele,
Kui wiletsus t'ad uputaks filmwette,
Siiski armu õitse-aeg jääks meele;
Magu löpeb õitse-aeg, mis oli kenam,
Nii ka sügise, ega tule enam.

*) „saajal“ = pulmal.

**) „pette“ = pettis.

Küll ilus õitsemine äratab hääd lootust,
Et selle järel wili walmib säält,
Mis teha võib, kui sügise ta lõikust
Ei saatski oma põllu päält!
Maailma weidrus walmistaks siis ootust,
Mill kuuleb õige armastaja häält:
„Tule, siin sinul pole aega enam,
Sest taewas arm ja elu on ju kenam!“

Jaan Lipp
Jaan Lipp
Jaan Lipp
Jaan Lipp.

Mõnesugused tükkid.

Kuri tohter. Kui lapsed rahaga mängivad, siis ei ole see kunagi mitte hää asi ja siis weel koguni mitte, kui raha mõni wafkrahaga on, sest wahel on oma jagu fihwti juures ja seda ei soowi ju keegi mõistlik inimene oma lapsele ega kellegile. Kord käis ühe abielu paari käsi halwaste, kes seda mitte tähele ei ole pannud. Nende lapsukene oli ühe kopiku alla neelanud ja just wanemate eneste filma all. Selle üle hirmusiwad wanemad wäga

ja ruttasiwad ruttu tohtri juure, kes weel ainult raha kätte oleks saanud ja nende armast last surmast päästnud. Seesinane tohter oli aga linna päärahawastuwõtja kõige kurjem wihamees ja et nimetatud päärahawastuwõtja kord awaldanud oli, et tema pääraha wõlgu ei jätta, mitte kopikat ka kellegile ja saawat seda, kas kust tahte wälja tõmbama. Tohter arwas nüüd enesele parajaks ajaks, mill oma wihamehale ninanipsti wõis lasteda ja saatis neid wanemaid edasi päärahawastuwõtja isanda juure, kes isi olewat ütelnud, et tema tahtwat ka seda kõige wiimast kopikut wälja wõtta. Wanemad ei aimanud tohtri pãrdiku teust kedagi, waid lãksiwad aga kãrmeeste juhatatud abiandja juure. Sinna jõudnud, leidsiwad nad päärahawastuwõtja, parajaste oma protsenta kofku arwamas, kes nende kãest kohe kãreda ja walju hããlega küsis: „Mis on, nu, nuh, mis on?“ „Ah, kõstis arahirmunud laps ema, „meie lapsukene neelas kopikutüki alla ja kui seda mitte enam kätte ei saa, siis peab

ta waenekene wiisiste surema. Meie ruttasime tohtri juure, aga tema ei saanud seda ka mitte kätte, waid saatis meid siia ja palju termist ka ligi Zeile. Tema (tohter) ütles: „Minge pääraha wastuwõtja isanda juure, kui see seda kopikut kätte ei saa, kautage lootust, sest see mees wõtab rahwa käest wiisiste wiimased kopikud wälja, saagu ta seda kuidas saab!“ —

Tsand tegi suured silmad, nagu kiriku ukseid ja armata wõib igamees, et temal selle asja tüki üle hääb meelt ep olnud.

Selde mõisa härra. Wähe wist neid küll on ja seepärast kui kedagi peaks leitama, siis sellest ka tubliste rääkida. — Mõisahärra, kes enamiste linnas elas, kus tema kõrge ameti püäl oli, kui tema aga ial maale oma mõisa tuli, siis oli tema ülem tahtmine, et kõik hommikult hästi wara üles tuleksiwad, hoidku, kui tema wähest ennem kui walitseja, nurme püäle, ehk warem üles tõusma juhtus, siis oli müristamist mitu aega kuulda. Wähel kõn-

dis ka härra hommikult üks nurmele ja waatas wiljakaswamist püält. — Suwel ühel ilusal aga natuke udusel hommikul, kõndis härra ka metsa ja ristikeina nurme juure; kellukene oli alles pool neli ja üks tütarlaps niitis juba heina, härra rõõmustas ennast tütarlapse usinuse üle otsata, jäi seisma ja kinkis tütarlapsle terve rubla meelehääks. Tütarlaps tänas wäga auupakklikult, wõttis ristikeina seljataie selga ja läks oma teed. Pärast tahtis härra walitseja käest ka tütarlapse nime teada ja küsis selle järele. Walitseja wastas, et mõisa tüdrukuid sugugi ei finda nurmele ei saadetagi, sest et ühest seljataiest heinust midagi hulga loomadele ei saawat, waid selle härra usina tüdruku nimi oli wist „põllu waras,“ kellele aga härra püälegi maksis. —

Wanast ehk kangelst sugulane. Talunik oli tunnistajaks kohtu ette kutsutud ja kohtunik küsis enne wannutamist: „Kas sa kaebtule ka sugulane oled?“

Kühneldorff

Taluni vastas: „Ei ole suuremat ühtegi, waid wanast ehk laugelt küll natukene, sest kaebatu isa on minu emat omale, kui see alles tüdruk oli, naeseks wõtta tahtnud, aga sellest asjast ei tulnud kedagi wälja.“

Teenija tüdruku päewa-pilt. Tüdruk tahtis kord ka enesest päewapilti maalida ja läks päewapiltniku juure. Päewapiltnik küsis: „Kas tahate rinna pilti üksi, ehk terwet?“ Tüdruk vastas, ei mitte rinda üksi, waid ka pea peab peal olema!“

Saks ja wõõraste maja teener. Kord sõi saks wõõraste majas, ta hüüdis teenert sinna tulema, wõttis ühe kopikulise saia kahwle otsa ja küsis: „Kuulge teener, kas see sai Teie juures kopik maksab?“ Teener auupaklikult: „Jah, kopik maksab see sai. Saks: „Aga kust see ometi tulla wõib, et minu kopikulised saiad hoopis suuremat on, kui Teil siin?“ — „Seda tahan teile auus isand kohe

seletada. Teie saiad on sellepärast meie saiadest suuremad, et Teil kodus enam taigutat ühe saia jaoks wõetakse, kui meil.“ —

Kohtunik ja waras. Kohtunik: „Ma ei saa aru, kuidas Teie need kõwad ukseid üksi lahti murda jõuate?“

Waras: „Jah, jah seda ma usun küll, et Teie seda aru ei wõigi saada, sest ega see töö nenda kerge ep ole, kui waesid wange hukka mõista ja natukene kirjutada. Kes meie waraste hulgast hästi läbi tahab saada, ega kohegile kimpu jääda, see peab nõndasama õppima, nagu kõik teisedki ametnikud.“ —

Proua ja teender. Proua: „Kuule kallis Kaarli, tule too mul üks hääd tubli portsjon süüa, sest minul on suur isaldus.“

Teener Kaarli: „Kust see siis tuleb, et proual korraga nõnda suur isaldus saanud?“

Proua: „Sumal hoidku, küll küsid sa ka lapselikult! Kas sa ei näinud, et ma kõik selle

poole tundi trepi p    l waatafin, kui sa     s
puid l    fusi   ja seefugune waatamine   ratab
    giisaldust hundi kombel!" —

mama Ellen — Lilli Rose 1815

Tr   ki wiga.   jalehtedes oli   hest pi-
dust jut ja sa   l pidi lause ette tulema. "Sa
t  ttarlapsed l  hnesid kui Mairoosid." Tr   k-
kija oli aga k  gemata oma wigategemise
kunsti n  idanud ja   ra tr   kkinud. T  ttar-
lapsed l  hnesid kui Matrosed!" — "Wott,
kui lops oli alles t  ttarlastele, aga noh nii-
sugusi t    ta w  idwad     inda tr   kijad teha".

Ellen **Mees ja naene.** Mees: "Mis tont
see on, et minu habeme nuga k  hegile enam ei
k  lba, temaga ei saa enam midagi teha?"

Naene: "Pai mehekene, mis sa ikka selle
nua p    le n  nda pahandad, ta on ju k  ige
parem nuga majas, ma k  orin iga p    w te-
maga kartohwlit." —

T  ugi wigo

Ellen Rose 1815